Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0258

Zwalczanie ponadnarodowych represji wobec obrońców praw człowieka

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 listopada 2025 r. w sprawie zwalczania ponadnarodowych represji wobec obrońców praw człowieka (2025/2048(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając deklarację ONZ w sprawie obrońców praw człowieka oraz rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ z 4 kwietnia 2025 r. pt. „Human rights defenders and new and emerging technologies: protecting human rights defenders, including women human rights defenders, in the digital age” [Obrońcy praw człowieka oraz nowe i powstające technologie: ochrona obrońców praw czowieka, w tym obrończyń praw człowieka, w epoce cyfrowej],

– uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 3 i 21,

– uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,

– uwzględniając Wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka przyjęte w czerwcu 2004 r. oraz swoją rezolucję z 16 marca 2023 r. na temat wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka[1],

– uwzględniając konkluzje Rady z 27 stycznia 2025 r. w sprawie priorytetów UE w 2025 r. na forach ONZ zajmujących się prawami człowieka,

– uwzględniając plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024, który przedłużono do 2027 r.,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE(akt o usługach

[1] Dz.U. C, C/2023/409, 23.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/409/oj.

cyfrowych)[2] ,

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1760 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającą dyrektywę (UE) 2019/1937 i rozporządzenie (UE) 2023/2859[3],

– uwzględniając sprawozdanie roczne Komisji za 2024 r. w sprawie praw człowieka i demokracji na świecie sporządzone przez Wysoką Przedstawicielkę Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

– uwzględniając swoje sprawozdanie w sprawie dochodzenia w sprawie zarzutów naruszenia prawa Unii i niewłaściwego administrowania w jego stosowaniu w odniesieniu do oprogramowania Pegasus i równoważnego oprogramowania szpiegowskiego,

– uwzględniając oświadczenie przywódców grupy G-7 z 17 czerwca 2025 r. w sprawie ponadnarodowych represji oraz wielostronny dialog G-7 na temat ponadnarodowych represji z lutego 2025 r.,

– uwzględniając badanie Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Zewnętrznej Unii Europejskiej z czerwca 2025 r. pt. „Ponadnarodowe represje wobec obrońców praw człowieka: wpływ na przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego i odpowiedzialność państw przyjmujących”,

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A10-0206/2025),

A. mając na uwadze, że ponadnarodowe represje są dobrze udokumentowanym zjawiskiem mającym miejsce w globalnym kontekście pogarszającej się sytuacji w zakresie praw człowieka, kurczącej się przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego i coraz powszechniejszych reżimów autorytarnych, które są coraz bardziej represyjne i asertywne;

B. mając na uwadze, że nie istnieje powszechnie przyjęta definicja ponadnarodowych represji, a oficjalne dane są ograniczone, co utrudnia walkę z tym zjawiskiem; mając na uwadze, że według organizacji Freedom House w okresie 2014–2024 ponad 25 % rządów na świecie uczestniczyło w ponadnarodowych represjach i odnotowano 1 219 bezpośrednich incydentów fizycznych w 103

---

2 Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

3 Dz.U. L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj.

krajach docelowych; mając na uwadze, że dziesięć reżimów odpowiada za prawie 80 % wszystkich przypadków ponadnarodowych represji, a mianowicie Chiny, Turcja, Tadżykistan, Rosja, Egipt, Kambodża, Turkmenistan, Uzbekistan, Iran i Białoruś; mając na uwadze, że kraje w innych regionach, takie jak Kuba, Nikaragua i Wenezuela w Ameryce Łacińskiej, Arabia Saudyjska w Zatoce Perskiej i Erytrea w Afryce, są również zarejestrowane jako sprawcy ponadnarodowych represji;

C. mając na uwadze, że deklaracja ONZ o obrońcach praw człowieka określa obrońców praw człowieka jako osoby lub grupy, które propagują, chronią lub starają się chronić i urzeczywistniać prawa człowieka i podstawowe wolności pokojowymi metodami na poziomie krajowym i międzynarodowym;

D. mając na uwadze, że obrońcy praw człowieka są kluczowymi sojusznikami UE w obronie i promowaniu praw człowieka, demokracji i praworządności, a także w potępianiu naruszeń tych praw; mając na uwadze, że wdrażanie Wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka i powiązanych zobowiązań pozostaje nierównomierne;

E. mając na uwadze, że obrońcom praw człowieka na całym świecie grożą ponadnarodowe represje i że w ostatnich latach odnotowuje się coraz więcej przypadków takich represji; mając na uwadze, że wiele spraw pozostaje niezarejestrowanych z powodu strachu przed działaniami odwetowymi;

F. mając na uwadze, że ponadnarodowe represje często zagrażają bezpieczeństwu, suwerenności i porządkowi prawnemu państw przyjmujących oraz stwarzają systemowe zagrożenia dla przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego, instytucji demokratycznych i praworządności zarówno na szczeblu międzynarodowym, jak i w obrębie danego państwa, o czym świadczą sprawozdania służb wywiadowczych państw członkowskich i krajów o podobnych poglądach;

G. mając na uwadze, że pomimo rosnącej świadomości istnienia i skali ponadnarodowych represji reakcje na nie w polityce zagranicznej i wewnętrznej UE są nadal ograniczone i fragmentaryczne, co powoduje niepokojącą lukę w ochronie zagrożonych obrońców praw człowieka;

H. mając na uwadze, że nowe technologie, w szczególności oprogramowanie szpiegujące, takie jak Pegasus, są podstawowym narzędziem nowoczesnych ponadnarodowych represji, które rządy wykorzystują do szpiegowania i nadzorowania obrońców praw człowieka;

I. mając na uwadze, że media społecznościowe i inne platformy cyfrowe zapewniają środowisko sprzyjające ponadnarodowym represjom, w

tym w formie ataków hakerskich, nękania w internecie, zastraszania i zniesławienia oraz kampanii dezinformacyjnych, które są głęboko powiązane z tradycyjnymi metodami ponadnarodowych represji wobec obrońców praw człowieka;

J. mając na uwadze, że ponadnarodowe represje cyfrowe w coraz większym stopniu wykorzystują podwójne zastosowanie technologii internetowych, w tym mediów społecznościowych i platform cyfrowych, które stanowią podstawową przestrzeń publiczną wykorzystywaną przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego, obrońców praw człowieka, dziennikarzy, prawników, blogerów i inne niezależne głosy do ujawniania nadużyć i wspierania podstawowych wolności; mając na uwadze, że podmioty autorytarne starają się zaśmiecać, monitorować, manipulować lub uciszać te platformy poprzez nękanie, dezinformację i nadzór; mając na uwadze, że niektóre przedsiębiorstwa technologiczne czasami odgrywały bierną, a nawet aktywną rolę w ułatwianiu represji cyfrowych, stając się w ten sposób znaczącymi czynnikami umożliwiającymi ponadnarodowe represje;

K. mając na uwadze, że potrzebujemy większej przejrzystości w odniesieniu do sposobu, w jaki przedsiębiorstwa technologiczne reagują na rządowe wnioski o usunięcie treści lub dostęp do informacji o użytkownikach;

L. mając na uwadze, że obrończynie praw człowieka na uchodźstwie i w diasporze doświadczają specyficznych dla płci form ponadnarodowych represji, takich jak nękanie ze względu na płeć, wykorzystywanie i zastraszanie, prowadzących do stygmatyzacji i izolacji społecznej; mając na uwadze, że ponadnarodowe represje cyfrowe ze względu na płeć mają miejsce, gdy podmioty państwowe i powiązane z państwem stosują technologie cyfrowe oraz wykorzystują płeć i mizoginię jako narzędzie represji wobec obrończyń praw człowieka mieszkających poza swoimi krajami pochodzenia;

M. mając na uwadze, że pełne poszanowanie zharmonizowanych ram prawnych dotyczących praw człowieka oraz bezpieczny status prawny na szczeblu krajowym i unijnym zmniejszają narażenie obrońców praw człowieka na ponadnarodowe represje;

Ponadnarodowe represje wobec obrońców praw człowieka: rosnące tendencje i zagrożenia

1. proponuje, by zdefiniować ponadnarodowe represje jako ataki i groźby ze strony państw (w tym reżimów autorytarnych i ich popleczników), które z myślą o wspieraniu i obronie swoich interesów przekraczają granice państwowe i próbują kontrolować i uciszać dysydentów, przeciwników politycznych, dziennikarzy, działaczy, obrońców praw człowieka i członków diaspory lub

stosować wobec nich przymus; stosują do tego szeroki zakres metod fizycznych, takich jak ukierunkowane zabójstwa, uprowadzenia, przemoc, nękanie i przymusowe powroty, zaginięcia i deportacje, a także strategicznie nadużywają instrumentów prawnych, w tym usług konsularnych, procedur ekstradycyjnych lub czerwonych not i aresztowań, oraz wykorzystują metody niefizyczne, takie jak nadzór cyfrowy, zastraszanie, szantaż i groźby wobec rodzin obrońców praw człowieka;

2. potępia wszelkie formy ponadnarodowych represji, które stanowią poważne zagrożenie dla prawa międzynarodowego praw człowieka, a także naruszenie suwerenności krajów przyjmujących w związku ze stosowaniem taktyk ingerencji zewnętrznej; podkreśla w tym kontekście, że trzeba przyjąć ogólnie uzgodnioną definicję ponadnarodowych represji oraz nasilić wspólną walkę z tym zjawiskiem za pomocą ugruntowanych ram prawnych na szczeblu wielostronnym, regionalnym i krajowym;

3. wyraża głębokie zaniepokojenie eskalacją ponadnarodowych represji; zauważa, że liczba przypadków ponadnarodowych represji jest najprawdopodobniej niedoszacowana, ponieważ ponadnarodowe represje są często prowadzone w sposób ukryty;

4. podkreśla, że popierane przez państwo ponadnarodowe represje przyjmują coraz bardziej podstępne formy obejmujące szkody fizyczne, tortury, deportacje, nadzór, presję prawną, kampanie zniesławiające, groźby cyfrowe, wymuszone zaginięcia i uprowadzenia, przymusową repatriację, wnioski o ekstradycję, zamrożenie aktywów, groźby wobec członków rodziny i egzekucje pozasądowe;

5. podkreśla i potępia fakt, że były wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego Alejo Vidal-Quadras był ofiarą ponadnarodowych represji ze strony Iranu w postaci ataku terrorystycznego zorganizowanego w państwie członkowskim UE;

6. potępia reżimy autorytarne i innych sprawców oraz ich popleczników na całym świecie za coraz częstsze stosowanie ponadnarodowych represji cyfrowych; odnotowuje korzystanie z technologii opartych na sztucznej inteligencji, z oprogramowania szpiegowskiego, hakowania i doxingu, aby nękać, obserwować, kompromitować i zastraszać obrońców praw człowieka i represjonowane osoby; podkreśla, że ponadnarodowe represje cyfrowe obejmują również cenzurę treści, w tym wykorzystywanie wniosków o usunięcie, groźby prawne, presję na moderowanie treści oraz blokowanie mediów prowadzonych na uchodźstwie, aby ukrywać lub usuwać treści krytykujące reżimy autorytarne;

7. potępia taktykę ponadnarodowych represji cyfrowych ze względu na płeć, które w niewspółmierny sposób wymierzone są w obrończynie

praw człowieka przebywające poza ich krajami pochodzenia; jest głęboko zaniepokojony, że coraz częściej odnotowuje się wykorzystywanie seksualne i groźby przy użyciu technologii cyfrowych – ma to na celu dyskredytowanie obrończyń praw człowieka i zniechęcanie ich do kontynuowania działalności;

8. potępia sprawców, którzy wywierają presję prawną i dyplomatyczną – w tym przy wykorzystaniu umotywowanych politycznie czerwonych not Interpolu i międzynarodowej instytucjonalnej struktury zwalczania terroryzmu – w celu uzyskania aresztowania i ekstradycji obrońców praw człowieka przebywających na uchodźstwie oraz osób represjonowanych; potępia również nadużywanie etykiety „terrorysty”, ściganie przestępstw in absentia oraz inne środki o charakterze administracyjnym, takie jak cofnięcie obywatelstwa, odmowa wydania dokumentów wizowych, zakaz podróżowania lub zakaz wjazdu oraz odmowa wydania dokumentów tożsamości i świadczenia usług konsularnych czy bankowych;

9. wyraża poważne zaniepokojenie rolą niektórych państw przyjmujących, w tym niektórych państw członkowskich UE, i podmiotów niepaństwowych, takich jak dostawcy usług cyfrowych i inni pośrednicy technologii, prywatny sektor oprogramowania szpiegowskiego, firmy ochroniarskie, prywatni detektywi, organizacje przestępcze i poplecznicy, w tym członkowie diaspory, w ułatwianiu ponadnarodowych represji, również dzięki współpracy między krajowymi służbami granicznymi i bezpieczeństwa;

10. podkreśla ponadto, że ponadnarodowe represje stanowią bezpośrednie zagrożenie dla suwerenności i bezpieczeństwa państw, w tym państw członkowskich Unii, ponieważ umożliwiają zagranicznym podmiotom państwowym zastraszanie, stosowanie przymusu i sprawowanie kontroli poza ich granicami; przypomina, że chociaż bezpieczeństwo narodowe pozostaje w wyłącznej gestii państw członkowskich, skala i transgraniczny charakter tych praktyk wymagają skoordynowanej reakcji na szczeblu Unii, w tym inicjatyw współpracy między organami krajowymi, instytucjami unijnymi i podmiotami społeczeństwa obywatelskiego;

11. wyraża głębokie zaniepokojenie kurczącą się przestrzenią społeczeństwa obywatelskiego i uciszaniem osób na uchodźstwie, których głos odgrywa zasadniczą rolę w dokumentowaniu sytuacji dotyczących praw człowieka i nadużyć, jakich dopuszczają się państwa autorytarne; przypomina, że obrona i wspieranie wolnych i demokratycznych społeczeństw, w tym w bezpośrednim sąsiedztwie UE, leżą w strategicznym interesie UE;

12. podkreśla trwały wpływ ponadnarodowych represji na zdrowie psychiczne i ogólny dobrostan ofiar i ich rodzin, w tym ich poczucie bezpieczeństwa, integralność psychiczną, relacje społeczne i zdolność do kontynuowania działalności publicznej, co w wielu

przypadkach prowadzi do długotrwałej traumy, izolacji i wykluczenia; zdecydowanie potępia działania odwetowe sprawców wobec rodzin obrońców praw człowieka mieszkających za granicą jako środek ponadnarodowych represji; zwraca uwagę na szczególnie mrożący efekt, jaki ponadnarodowe represje wywierają również wśród diaspory i społeczeństwa obywatelskiego na uchodźstwie;

13. podkreśla, jak ważne jest uznanie, że ponadnarodowe represje wobec obrońców praw człowieka w nieproporcjonalny sposób dotykają osoby znajdujące się w trudnej sytuacji w związku z rasą, pochodzeniem etnicznym, religią, płcią, seksualnością, niepełnosprawnością lub statusem społeczno-ekonomicznym;

14. podkreśla, że w niektórych częściach świata dziennikarze mogą być narażeni na ponadnarodowe represje, które mają długotrwały wpływ na ich karierę zawodową i bezpieczeństwo osobiste;

Włączanie kwestii ponadnarodowych represji do głównego nurtu polityki UE

15. wzywa Komisję, państwa członkowskie i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) do systematycznego zajmowania się w stosownych przypadkach problemem ponadnarodowych represji w kontekście klauzul dotyczących praw człowieka w umowach zawieranych przez UE oraz w dialogach dotyczących praw człowieka prowadzonych z państwami trzecimi oraz na innych forach współpracy dwustronnej i wielostronnej, takich jak Rada Praw Człowieka ONZ;

16. wzywa ESDZ do udzielania pomocy obrońcom praw człowieka i represjonowanym osobom, w tym dysydentom, padającym ofiarą ponadnarodowych represji w państwach trzecich, za pośrednictwem specjalnych programów służących umożliwieniu im dalszego działania na uchodźstwie przy jednoczesnym zabezpieczeniu ich przed represjami i agresją;

17. wzywa Komisję i ESDZ do włączenia kwestii ponadnarodowych represji (jako rosnącego zagrożenia dla obrońców praw człowieka i represjonowanych osób) do planu działania UE dotyczącego praw człowieka i demokracji na okres po 2027 r. oraz do Wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka, a także do uwzględnienia w nich konkretnych przepisów dotyczących ochrony i bezpieczeństwa obrońców praw człowieka;

18. nalega, że trzeba pilnie zająć się, zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym, lukami w ochronie, z jakimi borykają się obrońcy praw człowieka, którzy padają ofiarą ponadnarodowych represji; apeluje o zapewnienie im przyspieszonego, elastycznego, dostępnego i trwałego wsparcia, w tym wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych, tymczasowej relokacji oraz narzędzi i szkoleń, aby mogli lepiej chronić się przed wszelkiego rodzaju zagrożeniami i bezprawną

inwigilacją, które mogą być równoznaczne z ponadnarodowymi represjami; podkreśla, że trzeba zapewnić obrońcom praw człowieka dotkniętym ponadnarodowymi represjami szkolenia w zakresie umiejętności cyfrowych i cyberbezpieczeństwa, a także pomoc prawną i wsparcie psychospołeczne; uważa, że niezwykle ważne jest, aby strategie polityczne i programy ochrony uwzględniały aspekt płci oraz były ukierunkowane na ofiary, intersekcjonalne, inkluzywne i niedyskryminujące;

19. wzywa UE i jej państwa członkowskie do przestrzegania międzynarodowych zobowiązań i podkreśla, że prawo do ubiegania się o azyl ma podstawowe znaczenie dla ochrony osób zagrożonych prześladowaniem na mocy konwencji genewskiej;

20. wzywa państwa członkowskie do jak najlepszego wykorzystania ich polityk krajowych i dostępnych marginesów w celu sformułowania bardziej spójnej, skoordynowanej i przewidywalnej polityki dla osób podlegających ponadnarodowym represjom;

21. wyraża zaniepokojenie rolą, jaką odgrywają ambasady państw zaangażowanych w ponadnarodowe represje; zwraca uwagę na zwiększone ryzyko dla obrońców praw człowieka, którzy potrzebują usług konsularnych, gdy są zmuszeni do korzystania z tych ambasad; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia presji na znajdujące się na ich terytorium ambasady krajów powiązanych z ponadnarodowymi represjami oraz do dopilnowania, by te placówki dyplomatyczne nie były wykorzystywane do działań na rzecz uciszania sprzeciwu za granicą, zgodnie z Konwencją wiedeńską o stosunkach konsularnych;

Usprawnienie skoordynowanego monitorowania i gromadzenia danych

22. wzywa ESDZ i państwa członkowskie, by – we współpracy z odpowiednimi instytucjami, jak Europol – koordynowały wysiłki i ustanowiły dostępne mechanizmy informowania, gromadzenia danych, śledzenia i zgłaszania w celu poprawy dokumentowania przypadków ponadnarodowych represji na ich terytoriach, a także ułatwienia szybkiej reakcji i prowadzenia dochodzeń w razie potrzeby; wzywa ESDZ do wzmocnienia sieci działających w delegaturach UE punktów kontaktowych dla represjonowanych osób i obrońców praw człowieka, którym to punktom powierzono zadanie zgłaszania przypadków represji władzom państwa przyjmującego; uważa, że takie mechanizmy powinny być dostępne dla społeczeństwa obywatelskiego, aby umożliwić należyte rejestrowanie jego wkładu;

23. wzywa Komisję do ustanowienia scentralizowanego mechanizmu mapowania w celu identyfikowania, monitorowania i oceny incydentów oraz wymiany ostrzeżeń związanych z ponadnarodowymi represjami wobec obrońców praw człowieka w UE, co pomoże

zidentyfikować luki w polityce UE, formułować odpowiednie reakcje strategiczne i wesprzeć skoordynowane działania państw członkowskich;

24. wzywa państwa członkowskie do kodyfikacji ponadnarodowych represji w ich ustawodawstwie krajowym, aby wesprzeć instytucje rządowe w identyfikowaniu ich i zapobieganiu im; wzywa państwa członkowskie, by ustanowiły w swoich strukturach rządowych krajowe punkty kontaktowe dla potencjalnych i faktycznych ofiar ponadnarodowych represji oraz by przedstawiły zestaw narzędzi wyjaśniający, jak należy zgłaszać przypadki takich represji;

25. zwraca się do państw członkowskich, Europolu i Agencji UE ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (CEPOL) o zapewnienie szkoleń w zakresie świadomości na temat ponadnarodowych represji, strategii przeciwdziałania represjom i szczegółowych protokołów oceny ryzyka odpowiednim agencjom rządowym, usługodawcom zewnętrznym i ich pracownikom, zwłaszcza urzędnikom ds. cyberbezpieczeństwa, funkcjonariuszom organów ścigania i urzędnikom imigracyjnym oraz pracownikom odpowiedzialnym za rozpatrywanie wniosków wizowych i analizowanie wniosków o ekstradycję oraz innych form współpracy prawnej z państwami trzecimi, ze szczególnym uwzględnieniem nadzoru cyfrowego, ryzyka odwetu i niewłaściwego wykorzystywania mechanizmów prawnych;

Przeciwdziałanie zagrożeniom, jakie stwarzają technologie cyfrowe jako czynniki ułatwiające ponadnarodowe represje

26. wzywa UE i jej państwa członkowskie do zajęcia się cyfrowymi formami ponadnarodowych represji, w tym kampaniami dezinformacyjnymi skierowanymi przeciwko obrońcom praw człowieka, do uznania ich i zapobiegania im oraz do dopilnowania, by obrońcy praw człowieka byli chronieni przed nękaniem, zastraszaniem i cenzurą w internecie, niezależnie od pochodzenia usługodawcy, lokalizacji infrastruktury cyfrowej lub wykorzystywanych narzędzi; wzywa państwa członkowskie UE do kryminalizacji zagranicznych działań wywiadowczych skierowanych przeciwko dysydentom przebywającym na uchodźstwie jako formy ponadnarodowych represji cyfrowych;

27. zwraca się do państw członkowskich o ścisłe nadzorowanie rynków i operacji związanych z oprogramowaniem szpiegowskim i nadzorem, w tym przez stosowanie obowiązkowej należytej staranności w zakresie praw człowieka i rozporządzenia w sprawie produktów podwójnego zastosowania[4] w odniesieniu do wszystkich eksporterów

---

[4] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (Dz.U. L 206 z 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

technologii z siedzibą w UE, a także o uchylenie pozwoleń na wywóz oprogramowania szpiegowskiego do krajów, w których odnotowuje się udokumentowane praktyki ponadnarodowych represji i naruszenia praw człowieka, gdy istnieje przewidywalne ryzyko, że narzędzia te będą wykorzystywane do uciszania lub karania obrońców praw człowieka lub głosów sprzeciwu; przypomina wytyczne Komisji z 2024 r. w sprawie wywozu produktów służących do cyberinwigilacji, których celem jest zwiększenie świadomości na temat ryzyka związanego z niewłaściwym wykorzystaniem technologii cyberinwigilacji i zapewnienie eksporterom praktycznych narzędzi oceny sytuacji w zakresie praw człowieka;

28. wzywa państwa członkowskie do ustanowienia łatwo dostępnych i bezpiecznych mechanizmów zgłaszania, zaprojektowanych w celu poszanowania i ochrony prywatności użytkowników, aby umożliwić obrońcom praw człowieka żyjącym na uchodźstwie lub w społecznościach diaspory zgłaszanie odpowiednim agencjom rządowym obaw dotyczących ponadnarodowych represji cyfrowych; podkreśla potrzebę uznania szczególnego wyzwania związanego z ponadnarodowymi represjami cyfrowymi ze względu na płeć oraz szczególnych konsekwencji tego rodzaju represji dla obrończyń praw człowieka;

29. wzywa UE i jej państwa członkowskie do zadbania o to, by podmioty prywatne, zwłaszcza w sektorze technologicznym, były rozliczane z ich roli w umożliwianiu ponadnarodowych represji cyfrowych; ponadto apeluje o publikację sprawozdań z przejrzystości oraz o ustanowienie skutecznych mechanizmów rozpatrywania skarg, dostępnych dla obrońców praw człowieka i innych zagrożonych osób;

Zapewnienie rozliczalności i stosowanie sankcji

30. wzywa UE, aby pociągała państwa i reżimy dopuszczające się ponadnarodowych represji do odpowiedzialności za naruszenia praw człowieka na mocy Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, europejskiej konwencji praw człowieka, Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania i Konwencji dotyczącej statusu uchodźców, a także by rozważyła nakładanie ukierunkowanych sankcji na te państwa i na sprawców ponadnarodowych represji wobec obrońców praw człowieka; wzywa UE do wspierania ofiar ponadnarodowych represji w dochodzeniu roszczeń w drodze strategicznych sporów sądowych przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka;

31. potępia fakt, że ponadnarodowe represje mają miejsce również na terytorium państw członkowskich UE, a w niektórych przypadkach ze współudziałem państw członkowskich; zauważa, że represje ponadnarodowe są możliwe również dzięki współpracy między rządami;

32. podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie muszą stać na straży należytej staranności w zakresie praw człowieka w kontaktach z rządami, o których wiadomo, że angażują się w ponadnarodowe represje wobec obrońców praw człowieka lub umożliwiają takie represje;

33. wzywa UE do zwiększenia finansowania mechanizmu ProtectDefenders.eu, rozszerzenia jego mandatu, by obejmował obrońców praw człowieka zagrożonych ponadnarodowymi represjami w UE, oraz do zwiększenia finansowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego działających na rzecz ochrony zagrożonych osób i obrońców praw człowieka;

34. wzywa Komisję do proaktywnego zaangażowania i dalszej współpracy z Interpolem i ONZ, również w drodze opracowania wspólnych ram bezpieczeństwa w zakresie ponadnarodowych represji, aby położyć kres niewłaściwemu, politycznie motywowanemu stosowaniu czerwonych not, niebieskich not, dyfuzji i wniosków o ekstradycję; apeluje o uwzględnienie w mandacie Europolu ponadnarodowych represji oraz oceny powiązanych incydentów i not Interpolu dotyczących obrońców praw człowieka i innych osób; wzywa państwa członkowskie do zachowania najwyższej ostrożności przy rozpatrywaniu wniosków o zatrzymanie i ekstradycję pochodzących z reżimów, które w przeszłości nadużywały czerwonych not;

35. wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby – z myślą o ochronie obrońców praw człowieka i represjonowanych osób oraz wzmocnieniu suwerenności narodowej i wartości demokratycznych – stosowały wszystkie dostępne narzędzia, w tym sankcje w ramach globalnego systemu sankcji UE za naruszenia praw człowieka (unijna ustawa Magnickiego), zakazy wydawania wiz i wydalanie dyplomatów, co do których wiadomo, że dopuścili się aktów ponadnarodowych represji; wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawicielkę Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz państwa członkowskie do uwzględnienia ponadnarodowych represji jako kategorii podlegającej sankcjom na mocy unijnej ustawy Magnickiego oraz do umieszczenia w wykazie osób uznanych za sprawców ponadnarodowych represji; ostrzega, że niezapobieganie ponadnarodowym represjom i niereagowanie na nie grozi podważeniem wiarygodności UE jako bezpiecznego schronienia dla osób uciekających przed prześladowaniami i broniących praw człowieka;

36. wzywa UE, jej państwa członkowskie, Komisję i ESDZ, aby uruchomiły i koordynowały wszystkie swoje instrumenty w celu rozwiązania problemu ponadnarodowych represji oraz aby zintensyfikowały działania dyplomatyczne, w tym za pośrednictwem delegatur UE, w celu zapobiegania taktykom ponadnarodowych represji ze strony państw trzecich i powstrzymywania ich, a także by

zwracały uwagę na te incydenty w publicznych oświadczeniach, co pozwoli zwiększyć świadomość społeczeństwa; apeluje o wzmocnioną koordynację z krajami partnerskimi o podobnych poglądach w kontekście grupy G-7 i innych odpowiednich forów międzynarodowych;

°

° °

37. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.